

طراحی بهسازی مبلمان شهری

نمونه موردی: میدان انقلاب شهر داراب

جواد صفری^۱، علی منصوری^۲

۱- دانشجو کارشناسی ارشد، واحد سیرجان، دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران

۲- دکترای برنامه ریزی شهری، واحد سیرجان، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران

چکیده

مبلمان شهری بخشی از سیمای شهری را تشکیل می دهد که همواره زیبایی، هماهنگی و تناسب آن موجب چشم نوازی محیط شهری شده و در کنار عوامل دیگر، محیطی دلپذیر و فضای مناسب جهت زندگی شهری را فراهم می سازد. و به نوعی از اجزای جدایی ناپذیر جوامع شهری امروزی می باشد که در سالیان اخیر تعداد و تنوع آنها افزایش چشم گیری داشته است طراحی مناسب و به کارگیری مبلمان شهری متناسب با محیط در بخش هایی از شهر که به آنها فضاهای شهری می گویم تاثیر زیادی در کیفیت زندگی شهری، حفظ هویت و انسجام شهر دارد. ضابطه مند کردن شکل، ابعاد، توزیع فضایی و مکانی و تعیین مناسب مکان های نصب و استقرار از جمله اقداماتی است که برای بهسازی و طراحی این اجزا باید صورت بگیرد تا تاثیر مطلوبی بر استفاده کنندگان از فضای شهری داشته باشند. میدان انقلاب شهر داراب به عنوان اصلی ترین نقطه تجاری و مرکزیت شهر دارای اهمیت زیادی می باشد. هدف پژوهش حاضر طراحی و بهسازی مبلمان شهری این میدان و محدوده اطراف آن است. برای رسیدن به این منظور از روش های میدان، اسنادی، عکس ها و نقشه ها استفاده شده است. بررسی تطبیقی استانداردهای رایج مبلمان شهری با وضع موجود از بخش های دیگر این پژوهش است. نتایج بدست آمده از این بررسی نشان می دهد که وضعیت مبلمان شهری در محدوده مورد مطالعه با استانداردهای رایج تفاوت زیادی به لحاظ ساخت و طراحی، مکان یابی، توزیع مکانی و فضایی که در انتها به ارایه راهکار و پیشنهاد برای بهسازی و طراحی مبلمان شهری محدوده مورد نظر پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: طراحی بهسازی، فضای شهری، مبلمان

شهری، شهر داراب

۱- مقدمه

طراحی و بهسازی مبلمان شهری از عواملی است که در ایجاد هویت زیبایی و خوانایی (شناسه) شهر بسیار اهمیت دارد مبلمان شهری مثل هر عنصر دیگری در سیمای شهر تاثیر گذار است و باید در این حوزه با طراحی و برنامه ریزی های دقیق، متناسب با فرهنگ و آداب و رسوم مردم حرکت کرد کارشناسان شهری معتقدند ضعف مدیریت شهری در سال های اخیر عاملی برای نابسامانی در این حوزه بوده است.

آنچه مسلم است ابعاد تاثیر گذار در طراحی و بهسازی مبلمان شهری را در چند بعد می توان بررسی کرد. بعد عملکردی این عناصر، مهمترین وجهی است که برای آنها در نظر گرفته می شود بعد دیگر این موضوع وجوه هویتی و خوانایی فضاهای شهری است. خوانایی مفهومی است که از سوی طراحان شهری همچون کوین لینچ صاحب نظر آمریکایی مطرح شد. شهر داراب با مرکزیت میدان انقلاب به عنوان یک مرکز تاریخی با پتانسیل های فراوان جذب جمعیت و نقش عبوری آن، از اهمیت فراوانی برخوردار بوده و ساماندهی عملکردی و زیبایی شناسانه با طراحی و بهسازی مبلمان شهری و نیز ایجاد فضاهای زیبا، مطلوب و جذاب و همگنگ با شرایط طبیعی، اقلیمی و فرهنگی در آن ضروری به نظر می رسد این شهر طی دو دهه اخیر با رشد فزاینده جمعیت و گسترش فیزیکی بی رویه روبرو بوده و همین امر موجب دوگانه گی شکل شهر به صورت بافت قدیم و جدید گردیده است. از طرفی نیز به دلیل کم اهمیت شمردن مبلمان شهری، در برخی بافت های شهری و نبود مبلمان مناسب و یا عدم رعایت طراحی خوب خصوصا در این بخش از شهر، نه تنها منجر به زیبایی بصری نشده بلکه باعث گسیختگی در ساختار فضایی شهر براساس منظر بافت های شهری شده است. با توجه به مطالب مطرح شده، بررسی مقوله طراحی و بهسازی مبلمان شهری در مرکز شهر داراب حائز اهمیت می باشد.

۲- بیان مساله